

ПРАВИЛНИК ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА

Приет с решение на Академичния съвет на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна на 29.03.2017 г. (Протокол № 20/ 29.03.2017 г.), допълнен от Академичния съвет на 18.12.2017 г. (Протокол № 30/ 18.12.2017 г.), изм. от 16.07.2018 г. (Протокол № 37/ 16.07.2018 г. на АС), изм. 15.09.2020 г. (Протокол № 8/ 15.09.2020 г. на АС), изм. и доп. 25.08.2023 г. (Протокол № 74/ 25.08.2023 г. на АС), изм. 22.04.2024 г. (Протокол № 4/ 22.04.2024 г. на АС).

ГЛАВА 1

ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Чл. 1. Целите на фонд „Наука“ са:

1. Да стимулира развитието на научноизследователската дейност в Медицински университет – Варна (МУ – Варна).
2. Да подпомага кариерното израстване на академичния състав с акцент върху докторанти, постдокторанти и млади учени.
3. Да формира силни многопрофилни изследователски екипи.
4. Да осигури конкурентно финансиране на научноизследователски проекти и разработки с научна стойност, актуалност и практическо приложение.

Чл. 2. Основни дейности, свързани с функционирането на фонд „Наука“:

1. Определяне на правилата и изискванията за финансиране на научноизследователски проекти.
2. Организиране на конкурсите за подбор на научноизследователски проекти.
3. Координиране на процеса за оценяване на получените проектни предложения.

4. Класиране на научноизследователските проекти.
5. Проследяване и контрол на реализацията на спечелилите проекти, съгласно действащите нормативни актове, „Наредбата“ и вътрешни правила.

Чл. 3. Приоритетите на фонда по отношение на проектите са:

1. НАУЧЕН и/или ПРАКТИЧЕСКИ ПРИНОС – реализацията на проекта да води до увеличаване на познанието в съответната научна област или до подобряване на условията за извършване на научноизследователска дейност.
2. АКТУАЛНОСТ на формулираният проблем от гледна точка на съвременната наука.
3. ОРИГИНАЛНОСТ на предложената научна разработка.
4. ИНОВАТИВНОСТ на научното изследване.
5. СЪОТВЕТСТВИЕ с научните приоритети на МУ – Варна.
6. ПУБЛИЧНОСТ – проектът да включва подходящи форми за осигуряване на популяризация на резултатите.
7. ОПИТ на ръководителя и екипа в предходни научни проекти.
8. ПУБЛИКАЦИИ на ръководителя и екипа в съответната научна област.
9. УЧАСТНИЦИ – в изследователския екип да са включени докторанти, постдокторанти, млади учени или студенти.
10. ФИНАНСИРАНЕ – осигурено съфинансиране на проекта от други източници.
11. УСТОЙЧИВОСТ – налице е дълготрайно подобряване на научната инфраструктура и/или самофинансиране след приключване на дейностите по проекта.

ГЛАВА 2

СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 4. Фонд „Наука“ се управлява от Академичния съвет (АС) с помощта на Експертна комисия (ЕК).

Чл. 5. (1) (Изм. 16.07.2018 г.) ЕК се назначава от Ректора, по предложение на съветите на основните звена (факултет, колеж, институт, департамент), които се подават до Заместник-ректор „Научна дейност“ за всяка конкурсна сесия.

(2) С цел изключване конфликт на интереси, членовете на ЕК не могат да кандидатстват самостоятелно или в екип на проект в съответната конкурсна сесия.

Чл. 6. ЕК се състои от не по-малко от 5 члена, които са на трудов договор в МУ – Варна, в т.ч. Председател. Комисията се подпомага от Секретар от отдел „Наука“.

Чл. 7. ЕК:

1. Организира, провежда и отчита конкурсите, вкл. и окончателното класиране на проектите.
2. ЕК извършва оценка за допустимостта на направените разходи по изпълнение на проектите въз основа на подадените финални отчети и рецензии, при спазване на ограниченията, посочени в чл. 19, ал. 4 от Наредбата.
3. ЕК осигурява пълен и равен достъп на членовете на академичния състав до материалите, свързани с работата ѝ.

Чл. 8. (1) Заседанията на ЕК се провеждат при наличие на кворум от най-малко половината от списъчния състав.

(2) Решенията се вземат с явно гласуване и обикновено мнозинство.

(3) За всяко заседание се води протокол, който се подписва от присъствалите членове на ЕК и секретаря.

Чл. 9. (1) Академичния съвет на МУ – Варна контролира дейността на ЕК.

(2) (Изм. 16.07.2018 г.) АС приема резултатите от конкурса за съответната година, съгласно доклад от Заместник-ректор „Научна дейност“.

(3) АС определя насоките за кандидатстване, и критериите за оценка и класиране на проектите, като в случай на промяна те влизат в сила не по-късно от датата на откриване на съответната конкурсна сесия.

(4) (Изм. 16.07.2018 г.) АС определя размера от субсидията, която ще се изразходва за научна дейност и за издаване на учебници, и научни трудове.

(5) АС определя размера на хонорара на рецензентите, по предложение на ЕК.

Чл. 10. Административното обслужване на дейността по Фонд „Наука“ се осъществява от отдел „Наука“.

ГЛАВА 3

ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНКУРСНА СЕСИЯ

Чл. 11. (1) Конкурсът за подбор на научноизследователски проекти за финансиране от фонд „Наука“ се открива със заповед на Ректора.

(2) Откриването на процедурата за ежегоден конкурс е не по-рано от шест месеца на предходната година.

(3) Конкурсът се обявява на интернет страницата на МУ – Варна и с уведомление до ръководителите на основните звена и филиали по електронен път.

Чл. 12. По фонд „Наука“ се финансират проекти, които съответстват на научните приоритети на МУ – Варна.

Чл. 13. Проектите, които могат да бъдат финансирани от фонда следва да са в областите: медицина; дентална медицина; фармация; обществено здравеопазване; здравни грижи; биотехнологии и други, в които се извършва обучение на студенти и докторанти. Допуска се финансиране и на:

1. Проекти за участие в международни научни програми;
2. (Изм. 16.07.2018 г.) Текущи научни проекти (до 10% от субсидията за научна дейност);
3. Проекти за съфинансиране на научни форуми и културни мероприятия;
4. Инфраструктурни проекти за провеждането на качествени и конкурентоспособни научни изследвания в МУ – Варна.
5. Демонстрационни проекти;
6. Специализирани публикации в реферирани издания и издания с импакт фактор;
7. Издаването на научни трудове.

Чл. 14. Продължителността на проектите може да бъде от 1 до 3 години.

Чл. 15. В конкурсите за финансиране на проекти от фонд Наука могат да участват отделни преподаватели на основен трудов договор или на трудов договор за допълнителен труд във висшето училище по чл. 111 от Кодекса на труда, докторанти, студенти и екипи от МУ – Варна.

Чл. 16. (1) **Ръководител** на научноизследователския или творческия колектив е преподавател от държавното висше училище, който притежава образователната и научна степен (ОНС) „Доктор“ и доказана научна компетентност и опит, съответстващи на целите на проекта.

(2) Едно лице с ОНС „Доктор“ има право да участва като ръководител едновременно с голям и малък проект в рамките на една конкурсна сесия.

Чл. 17. (1) (Изм. 16.07.2018 г.) **Екипът на проекта** задължително включва: Ръководител и Административен и финансов отговорник“.

(2) В екипа на проекта могат да участват докторанти, постдокторанти, млади учени и студенти като участието им дава предимство при оценяване/ одобряване на проекта.

(3) В научноизследователския екип по ал. 1 могат да се привличат преподаватели, изследователи и докторанти от други научни организации и университети.

Чл. 18. (1) (Изм. и доп. 15.09.2020 г.) **Документите за кандидатстване** и начина на тяхното подаване се определят в Насоките за кандидатстване в конкретната конкурсна сесия.

(2) (Изм. 15.09.2020 г.) Пълният комплект документи за кандидатстване се предава на хартия и / или електронно.

(3) Срокът за предаване на документите е до 1 месец от датата на обявяването на конкурса.

(4) (Отм. 15.09.2020 г.)

Чл. 19. При планиране на бюджета на проекта трябва да се имат предвид следните условия:

1. Бюджетът на проекта се попълва в български ЛЕВА.
2. Цените следва да са посочени с включено ДДС.
3. Когато се предвиждат възнаграждения, в сумата им следва да се включат и средствата за осигуровки от страна на работодателя.
4. Възнагражденията не могат да надвишават:
  - **35% от бюджета на проекта при участие на докторанти и/или млади учени.**
  - **10% от бюджета на проекта при неучастие на докторанти и/или млади учени.**
5. При разпределяне на възнагражденията най-малко 30% от тях се предвиждат за докторантите и/или младите учени, ако са включени в екипа на проекта.
6. Единичните цени, посочени във финансовия план следва да са съгласно приложена актуална оферта.
7. Недопустими са разходи за дейности, които не са свързани с проекта:
  - закупуване на обзавеждане, битови уреди, телефонни апарати и други подобни;
  - закупуване на работно облекло и обувки;
  - за абонамент на вестници и не специализирани списания;
  - за заплащане на такси за участие в курсове за квалификация, компютърна грамотност, езикова подготовка и др.;
  - за допълнително заплащане на телефони и ремонт на помещения (с изключение на инфраструктурните проекти);
  - отчисления към държавното висше училище за режийни разходи в размер над 10 % от общата стойност на проекта.

ГЛАВА 4

ОЦЕНЯВАНЕ И КЛАСИРАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Чл. 20. (1) (Изм. 16.07.2018 г.) Процедурата за оценка на постъпилите проектни предложения започва с проверка за административно съответствие от техническа комисия, назначена със заповед от Ректора по предложение на Заместник-ректор „Научна дейност“. Комисията дава оценка по следните критерии:

1. Наличие на административно и научно описание на проектно предложение.
2. Наличие на всички приложения, определени в Насоките за кандидатстване.
3. Съответствие на проектното предложение с изискванията определени в Насоките за кандидатстване.

(2) Техническата комисия по ал. 1 изготвя доклад с констатациите си, който се представя пред ЕК.

Чл. 21. В двуседмичен срок след изтичане на срока за подаване на документите се провежда първо заседание на ЕК, на което:

1. Определя от състава си докладчик за всеки проект.
2. (Изм. 16.07.2018 г.) Взема решения, относно допустимостта на кандидатите в конкретната конкурсна сесия. ЕК не допуска до рецензия кандидати, които са с установени нарушения в изпълнението на предходни, и/ или текущи проекти, финансирани от фонд „Наука“ за последните три години.
3. Запознава се с констатациите на Техническата комисия и взема последващи решения.

Чл. 22. (1) Докладчикът следва да се запознае с проектното предложение и да избере двама рецензенти като вземе тяхното съгласие.

(2) Изисква се поне един от рецензентите да не работи по договор с МУ – Варна.

(3) За рецензенти не могат да бъдат избирани членове на ЕК, както и свързани лица, които са в административно съподчинение или родствена връзка с членове на екипа на проекта.

Чл. 23. (Изм. 16.07.2018 г.) В срок от две седмици след първото заседание на ЕК се провежда следващо заседание, на което се представят и утвърждават предложените рецензенти. Не се допуска членовете на ЕК да оповестяват имената на рецензентите.

Чл. 24. Докладчикът следва да предостави в едноседмичен срок подробни данни за контакт с всеки от утвърдените рецензенти (три имена, институция, позиция, мобилен или служебен телефон и имейл) в отдел „Наука“.

Чл. 25. Отдел „Наука“ изпраща/ предоставя на всеки рецензент материалите за рецензиране, които включват: проектното предложение, приложенията към него и картата за рецензия, както и всички документи, необходими за изплащане на хонорар за изготвената рецензия, съобразно регламента на МУ – Варна.

Чл. 26. (1) Оригиналните документи, попълнени и подписани, се изпращат по куриер/ представят в отдел „Наука“ не по-късно от 10 дни от получаването на материалите за рецензиране.

(2) (Отм. 15.09.2020 г.)

(3) При некоректно и непълно съдържание на подадените документи, изплащането на хонорара може да бъде след срока, предвиден в договора.

Чл. 27. (1) Отдел „Наука“ предоставя получените рецензии на съответния докладчик в електронен вид.

(2) Докладчикът подготвя становище, съдържащо обобщение на дадените оценки от рецензентите и изразена собствена позиция в едноседмичен срок от получаване на картите за рецензия.

(3) Становищата се изпращат по електронен път в отдел „Наука“.

Чл. 28.(1) На заседание на ЕК се обсъждат събраните доклади и при необходимост се определят арбитри, при разлика над 30% между двете оценки на проекта или при отстраняване на проекта от единия рецензент.

(2) При разлика в оценките на двамата рецензента над 50% Експертната комисия взема решение за последваща процедура по отношение на класирането.

(3) При окончателното класиране в правомощията на ЕК е да индексира оценката на проектите с до 5% при наличие на съответствие със стратегията и приоритетите на МУ – Варна.

(4) (Изм. 15.09.2020 г.) Класирането се извършва на базата на дадените оценки за всяко проектно предложение.

(5) (Изм. 16.07.2018 г.) Решенията на ЕК са окончателни и се докладват пред Академичен съвет от Заместник-ректор „Научна дейност“.

(6) (Изм. 16.07.2018 г.) В едноседмичен срок от обявяването на резултатите от конкурса, ръководителите на проектите имат право на достъп до рецензиите в отдел „Наука“, при запазване анонимността на рецензентите.

Чл. 28 а (Нов от 25.08.2023 г.) Допустимо е завишаване на разходите по проектите с до 10 % след решение на АС за всяка конкурсна сесия.

ГЛАВА 5

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Чл. 29. Договорите с ръководителите на проектите, спечелили конкурса, се сключват в 10-дневен срок след решението на ЕК за окончателното класиране. Съдържанието им е съобразено с нормативните изисквания, заложи в Наредбата.

Чл. 30. (1) (Доп. – 18.12.2017 г.) За договори със срок на изпълнение над една година при положително становище на съвета на основното звено се сключва **допълнително споразумение** за следващата година, включващо актуализирана план-сметка за разпределение на средствата. Срокът на удължаване не може да надвишава предвидените в Наредбата три години от датата на сключване на договора за дейността по проекта, с изключение на случаите, в които процедурите по закупуване и доставяне на апаратура, консумативи и реактиви забавят изпълнението на заложените дейности в алгоритъма на проектите.

(2) (Изм. 16.07.2018 г.) Извън случаите по предходната алинея, в случай че не се засяга основната цел на проекта, е допустима промяна в бюджета, изразяваща се в прехвърляне на средства в рамките на един бюджетен раздел или промяна на договорения размер на бюджетните раздели (при прехвърляне на средства между същите), която промяна няма да попречи за постигане на планираните резултати. За да се приложи изменението, ръководителят на проекта уведомява своевременно писмено Заместник-ректор „Научна дейност“.

Чл. 31. (1) (Изм.и доп.25.08.2023 г.) Изпълнението на проектите започва с доклад от ръководителя на проекта с приложени към него Финансов план и Техническа спецификация (в случаите, в които е приложимо) в двуседмичен срок от подписването на договора или допълнителното споразумение.

(2) (Доп.25.08.2023 г.) Закупуването на предвидените по проектите апаратура, консумативи, материали, външни услуги и други се извършва съгласно изискванията на ЗОП и Вътрешните правила за предварителен контрол за законосъобразност на финансовата дейност и прилагане на системата за двоен подпис в Медицински университет – Варна. В някои случаи това може да наложи коригиране на техническите спецификации.

(3) (Изм. 16.07.2018 г.) При превишаване на заложените във финансовия план средства, поради причини, пряко зависещи от действащия Закон за обществени поръчки, ръководителят на проекта уведомява писмено Заместник-ректор „Научна дейност“ преди сключване на договора за обществена поръчка между МУ – Варна и фирмата избрана за изпълнител. Заместник-ректор „Научна дейност“ свиква ЕК за вземане на последващо решение, което се утвърждава от Академичен съвет. При решение за допълнително финансиране се сключва допълнително споразумение с ръководителя на проекта.

Чл. 32. (1) Отчитането на дейността и направените разходи по проекта се извършва съгласно утвърдената от Ректора на МУ – Варна Система от показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите чрез междинни и финални отчети, които се предават в отдел „Наука“.

(2) Междинните отчети са както следва:

1. Шестмесечен отчет – изготвят се задължително за първото шестмесечие в срок до 7 юли на текущата календарна година.
2. Годишен отчет – в срок не по-късно от 10 декември на текущата календарна година- за проекти със срок на изпълнение над една година.

(3) Финален отчет се изготвя задължително от ръководителя на проекта в 30-дневен срок от приключването му.

Чл. 33. (1) След приключване на всеки проект и подаване на финален отчет се определя финален рецензент.

(2) Финалният рецензент е хабилитирано лице извън състава на звеното, предложен от ЕК.

(3) Рецензията се заплаща в рамките на предоставените средства за изпълнение на договора.

Чл. 34. Рецензентът предава финалната си рецензия в отдел „Наука“ в 30-дневен срок от датата на подписване на договора му за рецензиране.

Чл. 35. Текущите и финалните отчети са съобразени със Системата от показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите, утвърдена от Ректора на МУ – Варна.

Чл. 36. (1) Финалните отчети и рецензии се разглеждат от членовете на ЕК, след което на заседание се извършва оценка за съответствието на дейностите с предварително поставените цели и задачи, и допустимостта на направените разходи по изпълнение на проектите.

(2) Предвидените във финансовия план възнаграждения на членовете на екипа по проекта се изплащат в срок до 3 месеца, след приемане на финалния отчет от ЕК.

ГЛАВА 6

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РЪКОВОДИТЕЛ ПРОЕКТ

Чл. 37. (1) Ръководителят на проекта организира и ръководи дейностите по изпълнение на договора, съгласно клаузите му, изискванията на Наредбата и настоящия Правилник.

(2) Решение за прекратяване на срока за изпълнение на проекта, при наличие на обективни причини, се взема на заседание на Академичен съвет след предложение на ЕК. В случай, че договорът бъде прекратен по вина на Изпълнителя, същият дължи на Възложителя неустойка, съобразно клаузите на договора.

(3) Академичният съвет на МУ – Варна преразпределя средствата при неизпълнение на ангажиментите по договорите между останалите научноизследователски колективи, изпълняващи задълженията по договорите.

(4) След сключване на договора, ръководителят на проекта е задължен да подаде заявление към Комисията по етика на научните изследвания (при изследователска работа с хора) или съответно към Българската агенция по безопасност на храните към Министерство на земеделието (при изследователска работа с животни). При липса на обективни причини за неподаване на заявлението в срок от 1 година от сключване на договора, дейността по проекта се прекратява, като ръководителят е задължен да възстанови изразходените средства към датата на прекратяване на дейността.

Чл. 38. (1) Ръководителят съвместно с членовете на екипа на проекта следва да осигури изпълнение на заложените показатели за наблюдение и оценка на успеха на научното изследване (количествени и качествени), очаквани в краткосрочен и дългосрочен план.

(2) В случай на обективни причини, възпрепятстващи изпълнението на проекта, ръководителят следва да уведоми своевременно отдел „Наука“.

ГЛАВА 7

КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНКА, НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Чл. 39. (1) МУ – Варна отчита резултатите от научните и инфраструктурните проекти по Система от показатели за оценка, наблюдение и отчитане, които отговарят на следните условия:

1. Съответствие с университетските, регионалните, националните и европейските приоритети в областта на научните изследвания;
2. Измеримост;
3. Ясна формулировка;
4. Рационалност на измерването.

Чл. 40. Резултатите от научните и инфраструктурните проекти, финансирани от фонд „Наука“ се приемат от ЕК, в съответствие със Системата от показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите, утвърдена от Ректора на МУ – Варна.

ГЛАВА 8

ПРАВА ВЪРХУ ПРОДУКТИТЕ

Чл. 41 (1) Продукта/ите, създаден/и в изпълнение на финансираните от Фонд „Наука“ проекти, ако отговаря/т на критериите за изобретение или полезен модел, съгласно действащото законодателство, принадлежат единствено и само на МУ – Варна и ще бъде/бъдат заявен/и за регистрация от МУ – Варна.

(2) Ръководителят на проекта и членовете на екипа нямат право да предоставят на трети лица резултатите и разработката, предмет на проекта, без писмено съгласие на МУ – Варна. Всички резултати и създадената интелектуална собственост принадлежат на МУ – Варна.

(3) Създаденият/ите в изпълнение на финансираните от Фонд „Наука“ проекти продукт/и се счита/т за служебно изобретение по смисъла на чл.15 от Закона за патентите и регистрацията на полезните модели (ЗПРПМ).

(4) Изобретателите имат право на справедливо възнаграждение. При определянето на възнаграждението се вземат предвид действащите в МУ – Варна правила и процедури, както и приносът на страните, изразяващ се в инвестираните средства за създаване на

изобретението, предоставеното оборудване, материали, знания, опит, персонал, труд и друга помощ.

ГЛАВА 9

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящия правилник е приет с решение на Академичния съвет на Медицински университет – Варна на **29.03.2017 г.** (Протокол № 20/ 29.03.2017 г.) и влиза в сила от датата на приемането му.

§2. Настоящия правилник регламентира дейността и процедурите на конкурсните сесии към Фонд „Наука“, обявени след датата на приемането му.

§3. По неуредените в настоящия правилник въпроси се произнася ЕК при спазване на разпоредбите на ЗВО, Наредбата и действащите в университета вътрешни правила.

§4. Навсякъде в настоящия Правилник под „Наредбата“ следва да се разбира НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОЦЕНКАТА, ПЛАНИРАНЕТО, РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО И РАЗХОДВАНЕТО НА СРЕДСТВАТА ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРИСЪЩАТА НА ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА НАУЧНА ИЛИ ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ, приета с ПМС № 233 от 10.09.2016 г. (обн. ДВ бр. 73 от 16.09.2016 г.).